

RAADSINFORMATIEBRIEF

16R.00570

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 4 oktober 2016

Portefeuillehouder(s) : wethouder de Weger

Portefeuille(s) : Milieu en duurzaamheid

Contactpersoon : F. Kers/F. van Leest

Tel.nr. : 8429

E-mailadres : kers.f@woerden.nl

16R.00570

Onderwerp:

Proces opstellen langetermijnstrategie klimaatneutraal 2030

Kennisnemen van:

Het proces om te komen tot een langetermijnstrategie klimaatneutraal 2030 (spoorboekje).

Inleiding:

De raad heeft op 30 oktober 2014 de motie "Duurzaam met een doel" aangenomen waarin een stevige ambitie is verwoord om in 2030 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Deze ambitie gaat de gemeente Woerden de komende jaren samen oppakken met partijen uit de Woerdense samenleving.

Kernboodschap:

De komende jaren wil de gemeentelijke organisatie in samenwerking met ondernemers en burgers belangrijke stappen zetten in de 'vergroening' van onze energievoorziening. Juist nu is het interessant om deze stappen met elkaar te zetten. Het is bijvoorbeeld financieel en praktisch aantrekkelijk voor burgers om te investeren in energiebesparende maatregelen zoals muurisolatie of dubbel glas. Ook meedoen aan coöperatieve initiatieven voor duurzame energieopwekking, bijvoorbeeld zonnepanelen, levert financieel voordeel op (bron: Energieakkoord). De energietransitie en daarmee Klimaatneutraal is een kans, die we samen op moeten pakken.

Door het opstellen van een langetermijnstrategie wordt op een gestructureerde wijze uitvoering gegeven aan de ambitie om als Woerden in 2030 klimaatneutraal te zijn. Waar we tot nu toe vrij actiematig bezig zijn geweest, wordt nu een gestructureerd programma neergezet met een doorkijkje naar 2030. De langetermijnstrategie wordt uitgewerkt in een spoorboekje waaruit blijkt hoe Woerden in de komende 14 jaar aan de slag gaat om het doel Klimaatneutraal 2030 te behalen. Het proces wordt samen met bewoners, bedrijven, kennisinstellingen en de gemeente vormgegeven. Het streven is erop gericht dat dit spoorboekje op 1 april 2017 klaar is.

In bijgaande notitie (document 16.019742) zijn de opdrachtformulering en uitgangspunten uitgewerkt. Ook zijn de processtappen voor de langetermijnstrategie op een rijtje gezet, inclusief de daarbij behorende tijdslijnen en kosten voor het opstellen van het spoorboekje. Het college heeft op 4 oktober 2016 ingestemd met de in deze notitie opgenomen opdrachtformulering en uitgangspunten en het proces voor het opstellen van de langetermijnstrategie.

Energiedragers zon, warmte en wind

Er wordt ook uitvoering gegeven aan de motie kleine windturbines door de energiedragers zon, wind en warmte in samenhang te onderzoeken in het proces (zie de onderliggende notitie: uitgangspunt 2 op pagina 2 en het overzicht van de bouwstenen voor het onderzoekspoor op pagina 5). Concreet betekent dit dat in de aanloop naar de tweedaagse werksessie in maart 2017 wordt gewerkt aan een kansen- en

bedreigingenonderzoek voor windenergie en zonnevelden. Doel is inzichtelijk te maken waarmee rekening dient te worden gehouden bij zon-, warmte- en windenergie. Dit sluit aan bij de toezegging aan de raad over de motie over het mogelijk maken van kleine windturbines. Dit onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen: een kaartenboek, overzicht van afgewezen en nieuwe aanvragen van zon- en windenergie, en een voorstel over een mogelijk vervolgproces. De definitieve ruimtelijke afweging volgt in het proces van de omgevingsvisie.

Financiën

Extra budget 2017

We zien voor duurzaamheid gezien het doel "2030 klimaatneutraal" een groeifase voor de volgende jaren. Een toename van projecten en pilots uit de maatschappij is noodzakelijk om het doel te behalen. Uit de CO2-footprint blijkt dat juist bij ondernemers en burgers veel winst te behalen is om de CO2-uitstoot te beperken of te voorkomen. Om deze reden is in de Begroting 2017 een extra structureel budget van € 50.000 gevraagd om in te zetten op deze doelgroepen. Met dit extra budget kan worden ingezet op het uitdagen van ondernemers en burgers om zelf te investeren in hun eigen klimaatneutrale toekomst. Daarnaast proberen we voor 2017 ook een bedrag van € 50.000 binnen te halen door het aanboren van externe stimuleringsregelingen/subsidies.

Kosten spoorboekje: budget 2016 en 2017

De kosten voor het maken van het spoorboekje voor de langetermijnstrategie bedragen € 28.000,- en bijhorende kosten voor het onderzoekspoor zijn geraamd op €31.000,-. Deze kosten worden gesplitst over het duurzaamheidsbudget 2016 en 2017.

Vervolg:

Er wordt uitvoering gegeven aan het in de notitie beschreven proces om een langetermijnstrategie op te stellen. Dit spoorboekje wordt op 1 april 2017 opgeleverd, inclusief de uitvoeringskosten. In het juni-overleg kan vervolgens besluitvorming plaatsvinden door college en raad met het oog op de Begroting 2018 en verder.

In december 2016 wordt middels een RIB inzicht gegeven in de besteding van het duurzaamheidsbudget in 2016 en 2017 en de voortgang van het project Klimaatneutraal.

Bijlagen:

Notitie over proces opstellen lange termijn strategie klimaatneutraal 2030 (16.019742)

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

1 Inleiding

De gemeenteraad van Woerden heeft op 30 oktober 2014 de motie 'Duurzaam met een doel' aangenomen waarin een stevige ambitie is verwoord om in 2030 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Deze ambitie gaat de gemeente Woerden de komende jaren samen oppakken met partijen uit de Woerdense samenleving.

In april 2016 zijn zowel het college als de raad door een presentatie geïnformeerd over de stand van zaken van het project klimaatneutraal 2030, inclusief de forse opgave waar de gemeente Woerden voor staat. Dit blijkt uit de footprint over 2013 die laat zien dat de CO₂-uitstoot (door menselijk handelen) in de gemeente Woerden 300.146 ton bedraagt. In deze presentatie zijn ook de mogelijkheden voor verduurzaming van het energieverbruik aan de orde geweest. Aangeven is dat er een langetermijnstrategie nodig is om te komen tot een klimaatneutraal Woerden in 2030. In aansluiting op de presentatie van april 2016 is in deze notitie het proces voor het opstellen van deze strategie uitgewerkt, inclusief de momenten waarop de raad en de in- en externe partijen hierin worden betrokken.

Door het opstellen van een langetermijnstrategie wordt op programmatische wijze uitvoering gegeven aan de ambitie om als Woerden in 2030 klimaatneutraal te zijn. De projecten en activiteiten uit het huidige actieprogramma duurzaamheid worden onverminderd verder gewerkt. Op verzoek van het college is het accent afgelopen jaar meer gelegd op de energietransitie en het beperken van de CO₂-uitstoot. In de nu voorliggende proces-notitie gaat het specifiek om de vraag hoe als gemeente samen met ondernemers, bewoners de CO₂ neutraliteit in 2030 te realiseren.

Binnen de gemeente Woerden wordt het programma Klimaatneutraal afgestemd met de programma's: klimaatadaptatie (het programma ontwikkeling veengebieden), het thema circulair inkopen en duurzame gebiedsontwikkeling. Op de communicatiemomenten voor de Woerdense burgers en ondernemers wordt zoveel mogelijk getracht één gezamenlijke boodschap te communiceren en waar mogelijk gezamenlijke sessies te organiseren.

2 Kernboodschap Klimaatneutraal Woerden 2030

Het klimaat verandert. De effecten van klimaatverandering zijn ook in Woerden waarneembaar (bijvoorbeeld in jaarlijks terugkerende thema's als wateroverlast en bodemdaling). Zowel de oorzaken als effecten manifesteren zich op verschillende schaalniveaus, van mondiaal niveau tot op het niveau van de wijk en het huis.

Door als Woerden zelf de uitstoot van CO₂ te verminderen dragen we bij aan het behoud van het (natuurlijk) kapitaal van de aarde. Door de komende jaren te investeren in energiebesparing en hernieuwbare energieopwekking is dit niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor de Nederlandse en Woerdense economie: het verbetert het concurrentievermogen van de bedrijven en vergroot het woonklimaat en gemak van inwoners van de gemeente Woerden.

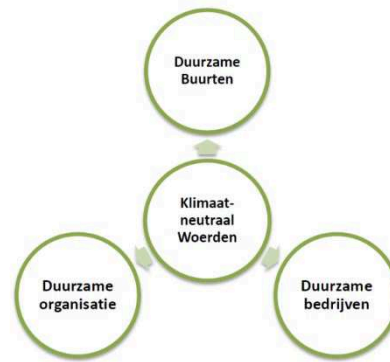
Daarom willen we als gemeente gezamenlijk (met ondernemers, burgers, investeerders) het gebruik van fossiele brandstoffen beperken, energie besparen en ruimte maken voor schone hernieuwbare energie. Dat is energie die opgewekt is uit bijvoorbeeld zonlicht, warmte, wind of water; dit zijn bronnen waar we steeds opnieuw uit kunnen putten. Een belangrijk voordeel van schone energie is dat we daarmee de uitstoot van CO₂ (broeikasgas) en andere vervuilende stoffen drastisch verminderen.

De komende jaren willen we als gemeentelijke organisatie in samenwerking met de ondernemers en burgers belangrijke stappen in de 'vergroening' van onze energievoorziening zetten. Juist nu is interessant om deze stappen met elkaar te zetten. Het is bijvoorbeeld financieel en praktisch aantrekkelijk voor burgers om te investeren in energiebesparende maatregelen zoals muurisolatie of dubbel glas. Ook meedoen aan coöperatieve initiatieven voor duurzame energieopwekking, bijvoorbeeld zonnepanelen, levert financieel voordeel op. (bron: Energieakkoord). De energietransitie en daarmee Klimaatneutraal **is een kans**, die we samen op moeten pakken.

3 Huidige actieprogramma en strategie Klimaatneutraal 2030

Het huidige actieprogramma Duurzaamheid wordt het komende jaar omgezet naar een langetermijnstrategie en een uitvoeringsprogramma Klimaatneutraal 2030. Er zijn drie speerpunten geformuleerd: duurzame buurten, duurzame bedrijven en duurzame organisatie.

Deze langetermijnstrategie wordt uitgewerkt in een spoorboekje waaruit blijkt hoe Woerden in de komende 14 jaar aan de slag gaat om het doel te behalen. Het proces wordt samen met bewoners, bedrijven, kennisinstellingen en de gemeente vormgegeven. Het streven is erop gericht dat dit spoorboekje op 1 april 2017 klaar is.

Onderstaand zijn de opdrachtformulering en uitgangspunten uitgewerkt. Ook zijn de processtappen voor de langetermijnstrategie op een rijtje gezet, inclusief de daarbij behorende tijdlijnen. Tot slot wordt een overzicht gepresenteerd van de benodigde bouwstenen om een spoorboekje op te stellen, inclusief de kosten hiervan.

4 Opdrachtformulering en uitgangspunten

De **opdrachtformulering** luidt als volgt:

Geef uitvoering aan de motie "Duurzaam met een doel" door het uitwerken van een langetermijnstrategie waaruit blijkt hoe Woerden het doel 2030 kan behalen, inclusief wat hiervoor nodig is aan mensen en middelen. De lange termijnstrategie schrijven we in de vorm van een spoorboekje waarin de weg(en) naar CO₂-neutraal worden beschreven. De oplevering van dit spoorboekje is uiterlijk 1 april 2017, waarna met het oog op de Begroting 2018 en verder in het juni-overleg beraadslaging binnen college en raad kan plaatsvinden over de uitvoering van de langetermijnstrategie.

De **uitgangspunten** hiervoor zijn:

1. De termen Klimaatneutraal en CO₂-neutraal worden door elkaar heen gebruikt. Binnen de gemeente Woerden is in het actieprogramma Duurzaamheid de volgende definitie vastgesteld: *"Een klimaatneutrale gemeente Woerden houdt in dat alle menselijke activiteiten en processen op het gemeentelijk grondgebied geen bijdrage meer leveren aan klimaatverandering in de vorm van CO₂-uitstoot"*.
2. In de langetermijnstrategie wordt uitgewerkt hoe de gemeente Woerden het doel Klimaatneutraal 2030 kan behalen door de inzet van onderstaande elementen:
 - Minder energie verbruiken (isolerende maatregelen, gedrag/bewustwording)
 - Duurzame energie opwekken: hierbij gaat het om een flexibele mix van de energiedragers zonne- en windenergie, biomassa warmtekrachtcentrales. Betrek ook de motie over het mogelijk maken van kleine windturbines bij dit proces.
 - Fossiele energie zo min mogelijk gebruiken.

De komende twee jaar lopen de volgende sporen naast elkaar:

1. **Het huidige actieprogramma:** het huidige programma met de drie speerpunten (duurzame buurten, duurzame ondernemers en duurzame organisatie) wordt doorgezet. Vanuit de gemeente gefaciliteerd wordt het netwerk van partijen die gezamenlijk investeren in verduurzaming steeds groter. Een mooi voorbeeld is de prijsvraag van Duurzaam Woerden waarbij vijf burgerinitiatieven worden begeleid om hun project te realiseren.
2. **Gezamenlijk opstellen van het spoorboekje (lange termijn strategie).** De opgave kan niet zonder betrokkenheid van burgers, ondernemers, investeerders en maatschappelijke organisaties behaald worden. Daarom werken we gezamenlijk in de strategie c.q. het spoorboekje uit hoe we de ambitie Klimaatneutraal Woerden 2030 gaan behalen. Hierin werken we samen met partijen uit de Woerdense samenleving, zoals Duurzaam Woerden. Zowel in- als externe partijen worden met elkaar verbonden om kennis en investeringskracht bij elkaar te brengen.
3. Dit hebben we als volgt vorm gegeven:
 - Breed maatschappelijk debat in november 2016;
 - Informatieve bijeenkomst voor ambtenaren gemeente Woerden in november 2016;

- Inspiratiebezoek aan een andere gemeente in januari 2017;
 - Tweedaagse werksessie (Charrette) in maart 2017 om gezamenlijk (met een afvaardiging van bewoners, ondernemers, kennisinstellingen, de raad en de gemeentelijke organisatie) het spoorboekje te formuleren;
 - Actief aan de slag: vanuit het lopende programma's zijn/worden diverse netwerken opgezet (burgers en ondernemers) die actief aan de slag zijn met toepassingen in de praktijk. Goed voorbeeld doet goed volgen.
3. **Onderzoekspoor:** Om het maatschappelijk debat en het proces van de langetermijnstrategie goed te kunnen voeren zetten we een praktisch onderzoekspoor op waarin benodigde kennis en feiten boven tafel worden gehaald.
4. **Communicatiespoor:** zichtbaarheid en bewustwording is essentieel in dit traject. Er wordt een uitgebreid communicatietraject ingezet om samen met de samenleving kennis te delen, elkaar te inspireren, te enthousiasmeren en successen te vieren.

5 Proces voor het opstellen van het spoorboekje

Stap 1 Opstartfase

(mei t/m september 2016)

- Formuleren opdracht en uitgangspunten lang termijnstrategie.
- Evalueren en aanscherpen lopende programma.

Eindproducten:

- Door het college vastgestelde opdrachtformulering.
- Reeds beschikbare CO2 footprint 2013 van de totale gemeente Woerden.

Stap 2 Verkenningfase

(augustus t/m december 2016)

In de verkenningfase staat een interviewronde centraal met interne en externe partijen. In deze interviewronde halen we veel informatie op als basis voor de langetermijnstrategie. Doel van de interviews is de volgende zaken boven tafel te krijgen:

- wat is de eigen ambitie?
- wat kan men zelf?
- waar heeft men hulp bij nodig?
- in hoeverre willen de partijen participeren in het opstellen van de langetermijnstrategie?

We interviewen de volgende partijen:

- Inwoners van de gemeente Woerden
- Ondernemers/investeerders (groot en klein)
- Maatschappelijke partijen (zoals scholen, woningbouwcoöperaties)
- Gemeentelijke organisatie (college, directie en diverse afdelingen)
- Inspiratoren van kennisinstellingen

Gezien de beschikbare tijd en budget worden in totaal 20 interviews gehouden.

- Uitwerken 0-situatie en kansen/belemmeringen in Woerden aan de hand van de elementen:
 - Minder energie verbruiken (gedrag en bewustwording).
 - Duurzame energie opwekken (flexibele mix van energiedragers).
 - Fossiele energie zo min mogelijk gebruiken

Eindproduct:

- Krachtenanalyse stakeholders op basis van gespreksverslagen in de vorm van bijvoorbeeld een poster.
- 0-situatie onderzoek kansen en bedreigingen voor verschillende energiedragers. Hierin zullen ook de motie van de raad (mogelijk maken van kleine windturbines,) geen gaswinning onder molenvliet en zonnevelden in mee worden genomen. Een kansen- en bedreigingskaart wordt in december 2016 opgeleverd.

Stap 3 Maatschappelijke debat

(november 2016)

Op 23 november 2016 wordt een maatschappelijk debat gehouden, waarbij ook inspirerende sprekers en kennisinstellingen worden betrokken, over de elementen:

- Minder energie verbruiken (gedrag en bewustwording)
- Duurzame energie opwekken (flexibele mix van energiedragers)
- Fossiele energie zo min mogelijk gebruiken

In november 2016 wordt tevens een informatieve bijeenkomst voor ambtenaren gehouden.

Eindproduct:

- Standpunten van verschillende partijen in beeld door maatschappelijk debat in bijvoorbeeld de vorm van een posters en beeldverslag.

Stap 4 Werkbezoek aan andere gemeente

(januari 2017)

Afleggen van een werkbezoek in januari 2017 aan een gemeente die een gelijksoortig proces hebben doorlopen, en waar Woerden van kan leren. De datum wordt nog vastgesteld. De behoefte vanuit raadsleden voor dit werkbezoek wordt nog geïnventariseerd.

Eindproduct:

- Kennisuitwisseling en do's en dont's in beeld.

Stap 5 Tussenstand terugkoppeling en vaststelling

(februari 2017)

- Terugkoppeling: opgave versus uitkomsten interviewronde en uitkomsten van het maatschappelijk debat.
- Eventueel aanpassing opdrachtformulering.
- Concept opzet voor de tweedaagse werksessie (Charrette) inclusief voorstel hoe de deelnemers te selecteren. Op dit moment wordt gedacht aan loting.

Eindproduct:

- Door middel van een presentatie aan college en raad wordt de tussenstand gepresenteerd van de resultaten uit de interviews en de uitkomsten van het maatschappelijk debat.
- Opleveren voorbereiding tweedaagse werksessie en beoogde deelnemerslijst.

Stap 6 Opstellen spoorboekje doormiddel van tweedaagse werksessie

(maart 2017)

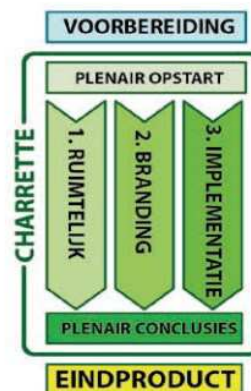
Er wordt in maart 2017 een tweedaagse werksessie (Charrette) gehouden om samen met inwoners, ondernemers, kennisinstaties en gemeente aan de slag te gaan om het spoorboekje te maken voor de langetermijnstrategie. Hierbij wordt ook het ja-tenzij principe van Woerden betrokken; waar nodig vindt een loting plaats over de deelname aan deze werksessie.

Werkwijze: de tweedaagse werksessie

In een tweedaagse werksessie werken in een korte tijdspanne externe specialisten in een intensief proces samen met lokale partijen. Onder hoge druk wordt externe expertise verbonden met lokale kennis en ervaring. Gedurende deze tweedaagse werksessie wordt de opgave om als Woerden in 2030 klimaatneutraal te zijn vanuit een drietal sporen onderzocht:

- Vanuit het ruimtelijk beeld; de vormgeving van de te volgen weg en de inpassing daarvan;
- Vanuit de branding van Woerden;
- Vanuit de implementatie, het handelingsperspectief.

In korte tijd, met een duidelijke deadline, samen met deelnemers vanuit verschillende achtergronden werken aan een integraal vraagstuk: dat is een Charrette. In navolging van de verkeersvisie

kunnen de deelnemers worden geselecteerd doormiddel van loting. Tijdens de tweedaagse werksessie worden ideeën verzameld, gesorteerd en op bruikbaarheid getoetst.

De tweedaagse werksessie is ook een ontmoeting tussen partijen die elkaar in één setting normaal niet zo snel zouden ontmoeten om samen een vraagstuk op aan te pakken. In dit geval woningbouwcorporaties, ondernemers, investeerders, leveranciers, bewoners, bestuurders, medewerkers van kennisinstututen, ontwerpers, energie-, ruimtelijke ordenings-, financieringsspecialisten van betrokken overheden. Raadsleden zijn tevens van harte welkom. Het maximaal aantal deelnemers is ongeveer 50 mensen. Deze partijen leveren allen een bijdrage en hoorden van elkaar wat ze belangrijk vinden. Dit draagt bij aan wederzijds begrip en dus draagvlak voor de uiteindelijke plannen.

Tijdens de werksessie vindt na elke uitwerking in de groepen een plenaire terugkoppeling plaats. Hierin delen de deelnemers hun ideeën, inspireren elkaar en scherpen de opdracht verder aan. Tijdens de terugkoppelingen ontstaat een kruisbestuiving tussen de groepen en wordt duidelijk waar de verschillende groepen de accenten leggen. Luisteren naar elkaar en elkaar uitdagen om te komen tot een fraai en goed onderbouwd eindbeeld is kenmerkend voor het proces van een Charrette.

Naarmate de tweedaagse vordert maken de deelnemers in de groepen keuzes en komen zij gezamenlijk steeds dichterbij het gewenste eindbeeld. De verbeeldingen maken de implicaties van de keuzes en ideeën inzichtelijk en stimuleren tegelijkertijd het creatieve proces. De creatieve stimulans geldt zeker voor het werk van de aanwezige cartoonist, die de discussies op treffende en geestige wijze weergeeft.

Eindproduct:

- Aan het einde van deze tweedaagse werksessie is het spoorboekje in concept gereed. Waar nodig worden details daarna nog verder uitgewerkt. In het spoorboekje is met draagvlak van diverse partijen een routing uitgezet hoe te komen tot klimaatneutraal Woerden in 2030.

Stap 7 Afstemming inhoud concept spoorboekje

(1 april 2017 deadline)

- De inhoud van het concept spoorboekje wordt afgestemd met de deelnemers.
- Terugkoppeling van concept spoorboekje aan college en de raad. Op basis van de input van college en raad wordt het concept omgezet naar een definitief spoorboekje.
- Vertaling van het spoorboekje (organisatie, benodigde budgetten) naar de begroting 2018 en verder.

Eindproducten:

- Met dit proces is draagvlak en draagkracht georganiseerd voor de weg naar een CO2 neutraal Woerden.
- Definitief spoorboekje inclusief consequenties voor de organisatie van het programma en benodigde budgetten.

Stap 8 Formaliseren programma 2018-2030

(juni 2017)

- Formaliseren programma 2018-2030: behandeling lange termijn strategie in college en raad.
- Verwerken in begroting gemeente 2018 en verder

Eindproducten:

- College en raadvoorstel met bijlagen spoorboekje + voorstel organisatie.
- Opstarten en implementatie van de strategie zoals omschreven in het spoorboekje om als gemeente Woerden klimaatneutraal te zijn in 2030.

6 Onderzoekspoor 2016-2017

Er is een aantal bouwstenen noodzakelijk om het spoorboekje te kunnen maken:

- Kennismodules voor initiatieven van derden.
- 0-situatie in kaart brengen: waar liggen de grootste kansen en bedreigingen?
- Zonne- en windenergie: vaststellen onderzoeksvraag en uitvoeren belemmeringsonderzoek.

- Scenario's doorrekenen voor flexibele mix van energiedragers.
- Meest recente CO2-footprint opstellen.

Met het kansen en bedreigingen onderzoek als basis kijken we tevens in het onderzoekspoor welke financieringsmogelijkheden er zijn om de energietransitie in Woerden te kunnen financieren. Hierbij wordt ook gekeken welke investering de meeste CO2-reductie oplevert.

We kijken naar de volgende vormen:

- Fondswerving
 - Lobbyen, subsidies (EU, landelijk, provinciaal) en crowdfunding,
- Verdienmodellen
 - Opzetten energiefonds
 - Concessiemodellen (denk bijvoorbeeld aan laadpalen).
- Eigen bijdrage vanuit de gemeenten met de gedachte om een multiplier effect te creëren. Door investeringen van diverse partijen (markt, overheid, burgers) bij elkaar te brengen.

Het stimuleren van burgers en ondernemers door de gemeente levert de eerste mooie projecten en pilots op. Hier heeft het huidige Actieprogramma Duurzaamheid een bijdrage aan geleverd door startkapitaal, kennis en kunde beschikbaar te stellen en partijen samen te brengen. De positieve respons vanuit de maatschappij betekent meer werk en meer benodigde budgetten vanuit de gemeente Woerden. Dit draagt eraan bij om goede initiatieven ook echt tot wasdom te laten komen.

7 Communicatiespoor 2016-2017

Zichtbaarheid is essentieel in dit traject. Het werken aan een Klimaatneutraal Woerden in 2030 is een opgave die enkel bereikt kan worden als iedereen een stap voorwaarts wil en kan zetten. Er wordt een uitgebreid communicatietraject ingezet om samen met de samenleving kennis te delen, elkaar te inspireren, te enthousiasmeren en successen te vieren. Belangrijk is om een continue stroom van informatie te hebben, om aandacht te blijven vragen voor het onderwerp. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande communicatiemiddelen van de gemeente en betrokken partners.

7 Vervolg

De kosten voor de uitvoering van de langetermijnstrategie zijn op 1 april 2017 in beeld en worden dan aan college en raad voorgelegd ter besluitvorming. De financiële uitkomsten van deze besluitvorming worden betrokken bij de Begroting 2018 en verder.

Na de besluitvorming over de langetermijnstrategie gaan gemeente en partijen uit de Woerdense samenleving aan de slag met de uitvoering ervan.

8 Raming van de kosten 2016-2017

De kosten voor het maken van het spoorboekje bedragen € 28.000,- en bijhorende kosten voor het onderzoekspoor zijn geraamd op 31.000,-. Deze kosten worden gesplitst over het duurzaamheidsbudget 2016 en 2017. Het gaat hierbij nadrukkelijk alleen om het maken van het spoorboekje (het opstellen van de langetermijnstrategie) en niet om de uitvoeringskosten ervan. Zoals aangegeven zijn deze uitvoeringskosten op 1 april 2017 in beeld en worden dan aan college en raad voorgelegd.